

En svært viktig bok om traumatiserte barn

Bruce D. Perry og Maria Szalavitz:

Drengen der voksede op som hund

Hans Reitzels Forlag 2011, København

303 sider

Kr. 254

ISBN: 9788741254371

Undertittel: «Hvad vi kan lære af traumatiserede børn om tilknytning, tab og heling».

Mange barn vokser opp med grov omsorgssvikt. I tillegg kan de ha vært utsatt for særlig traumatiske påkjenninger. Hvilke følger får dette for barna? Og hvordan kan de hjelpes? Noen terapeutiske tilnærminger virker godt, mens andre kan være skadelige. Disse spørsmålene forsøker denne boken å gi noen forklaringer på. Bruce D. Perry er en anerkjent barnepsykiater, som driver med både behandling og forskning. Han har skrevet flere bøker sammen med journalisten Maria Szalavitz. Hennes oppgave er å hjelpe til å formidle hans kunnskap for allmennheten.

Gjennom kasuistikker og utfyllende henvisning til forskning om barns utvikling mentalt og biologisk, formidles innsikt om traumatiserte barns vanskelige liv. Hvert kapittel tar utgangspunkt i en eller flere kasuistikker som Perry har inngående kjennskap til som terapeut. Han beskriver møtet med barnet og dets nåværende problemer. Barnets ofte utagerende sinne eller engstelse, som kan komme til uttrykk i mange situasjoner, kan som oftest forklares gjennom forhold i barnets oppvekst. Hvilke savn og mangler led barnet under, hadde han/hun fysisk kjærlige foreldre eller var barnet overlatt til seg selv?

I sin tilnærming er Perry opptatt av at barnet skal ha kontroll over situasjonen. Han skal ikke tvinge seg på barnet, og initiativet til å ta kontakt skal komme fra barnet selv. Hvis barnet ikke vil snakke, kan han sette seg ned og tegne sammen med barnet. Gradvis kan det så utvikle seg til en samtale. Ut fra de beskrevne historier har Perry en beundringsverdig evne til å få kontakt med barn og ungdom.

Hva er barnets behov? Og hva manglet i oppveksten? Hvordan kan barnet bli et trygt og sunt vesen igjen? For å hjelpe et traumatisert barn, er behovene ofte uavhengig av den kronologiske alder, betoner han. Store barn kan ha behov for å bli holdt rundt av sine nye omsorgspersoner. Perry anbefaler ulike tilbud avhengig av behov. Manglende fysisk kontakt i oppveksten kan bli stimulert gjennom massasje hos en behandler. Slik kan de venne seg til å ta i mot fysisk kontakt. Innledningsvis kan dette være en truende opplevelse for mange barn. Fysioterapeuter som praktiserer psykomotorisk behandling har erfaringer med dette. Enkelte av barna/ungdommene omtalt i boken får også øvelser knyttet til med musikk og rytmiske bevegelser for å bli trygge i egen kropp.

Forfatteren er også opptatt av den nevrobiologiske utvikling hos mennesket fra barn til voksen alder. Den normale utvikling er hemmet hos traumatiserte barn. Hjernen skal gjennom ulike utviklingstrinn og trenger å stimuleres gjennom omsorg og sosiale relasjoner for å bli fullstendig utviklet. Barn med tidlige traumer er ofte vanskeligst å hjelpe, fordi hjernen tidlig kan være hemmet i sin utvikling. Dette kan bety en dypere og alvorligere skade. Det skal lite til for at disse omtalte barna blir utrygge, og det er en utfordring å hjelpe dem til å bli tryggere på seg selv.

Mot slutten av boken kommer Perry inn på betydningen av barnets omgivelser. Jevnaldrende barn er svært viktige i samhandlinger med barnet eller ungdommen for at den vanskeligstilte skal kunne greie å sosialiseres til et mest mulig normalt liv. Han har vært i klasser og informert sammen med den vanskeligstilte eleven om dennes behov.

Det er en bok jeg ble sterkt grepet av. Bokens tragiske skjebner ble fortalt med en innlevende forståelse for barnas omfattende problemer. Perrys vennlige måte å møte barna på var forbilledlig. Han fikk også svært god kontakt med mange av dem.

Boken passer for alle, men særlig nyttig vil den være for fysioterapeuter som arbeider i psykisk helsevern. Med bakgrunn i psykomotorisk fysioterapi har jeg funnet mye relevant lærdom i boken som kan knyttes til pasienter i min praksis.

Einar Hafsahl

Fysioterapeut, Sandnes

Fra Fysioterapeuten nr. 12-2011.